



Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Uitdroging door infectieuze kalverdiarree



naam aandoening
uitdroging door infectieuze kalverdiarree

verschijnselen
platliggen, diepliggende ogen, sloom, heftige diarree

oorzaak
uitdroging door vochtverlies

behandeling
extra vocht en elektrolyten toedienen via infuus in bloed en maagsonde

Met redelijke spoed ben ik op weg naar een kalfje dat plat in haar iglo ligt. Ter plaatse aangekomen zie ik, na bedrijfsoverall en laarzen aangedaan te hebben, dat een acht dagen oud vaarskalfje bijna comateus met diepliggende ogen op haar zij ligt. De staart is nat en plakkerig van een grote hoeveelheid waterige gele diarree. Door het grote vochtverlies als gevolg van deze heftige diarree is dit kalf zo uitgedroogd dat het in een levensbedreigende shock is gekomen.

Snel een infuus toedienen is noodzaak. Eerst een liter Lodevil, dat vocht, elektrolyten en wat glucose bevat, en daarna 500 milliliter bicarbonaat om de verzuring van het bloed op te heffen. Ik geef ook een ontstekingsremmer en een middel tegen de buikkrampen om te zorgen dat de patiënt overleeft. Het effect van zo'n behandeling is nogal eens wonderlijk.

Binnen een half uur houdt ze, liggend in borstbuikligging, zelf haar kopje omhoog en zijn de diepliggende ogen verdwenen. Nu kunnen we met de maagsonde nog twee liter energierijke elektrolytenoplossing ingeven om de eerste uren voldoende vocht in het kalf beschikbaar te hebben.

Uit een sneltest op de mest bleek een combinatie van rotavirus en cryptosporidium de veroorzaker. De nabehandeling bestaat uit meerdere malen per dag extra vocht in de vorm

van energierijke elektrolyten, aangevuld met in het begin één keer en later twee keer daags melk met daaraan 150 milliliter biest toegevoegd. Ondersteuning door ontstekingsremmers, een goed droog strobed en in de winter een extra warmtelamp bevorderen het herstel.

Preventie van deze infectieuze diarree bevat twee pijlers. Ten eerste de infectiedruk zo laag mogelijk houden en ten tweede de weerstand van het kalf zo hoog mogelijk maken. Bij het verlagen van de infectiedruk is hygiëne de belangrijkste maatregel: schoonmaken en schoonhouden van de huisvesting, het ligbed, de melkemma's met deksel of kapje, spenen en de drinkautomaat. Geef elk kalf haar eigen emmer en speen en laat hokje of iglo na grondige schoonmaak even leegstaan. Daarvoor zijn voldoende individuele hokjes nodig. Laat kalfjes bij diarreeproblemen bij voorkeur pas op twee tot drie weken leeftijd bij de drinkautomaat.

Het zorgen voor een goede weerstand bij het kalf begint al voor de geboorte. Voldoende ruw eiwit in het droogstandsraantsoen (13 tot 15 procent) vanaf drie weken voor afkalven zorgt voor voldoende biest met veel antistoffen en voor vitale kalfjes bij de geboorte. Door vaccinatie van de droge koe kan de hoeveelheid antistoffen in de biest nog verder omhoog.